

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра українознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Першій проректор з науково-педагогічної
роботи

Ірина СОЛОНИНКО

2023 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Історичні дисципліни в медичній освіті»

(назва навчальної дисципліни)

ВБ 1.16

підготовки фахівців другого (магістерського)

рівня вищої освіти магістр

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

спеціальності 221 «Стоматологія»

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
українознавства

Протокол № 8

від "31" травня 2023 р.

Завідувачка кафедри

д.філол.н. Тетяна ЄЩЕНКО

Затверджено

профільною методичною комісією

факультету іноземних студентів

Протокол №4

від "31" травня 2023 р.

Голова профільної методичної комісії

д.філол.н. Тетяна ЄЩЕНКО

ЛЬВІВ - 2023

УКЛАДАЧ ПРОГРАМИ:

Віра МЕЛЬНИК, кандидатка історичних наук, доцентка кафедри українознавства Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького

РЕЦЕНЗЕНТ: Іван Хома, кандидат історичних наук, доцент, завідувач кафедри історії, музеєзнавства та культурної спадщини Національного університету «Львівська політехніка»

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Історичні дисципліни в медичній освіті»

відповідно до Освітньо-професійної програми «Стоматологія»

Стандарту вищої освіти *другого (магістерського) рівня*

галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 221 «Стоматологія»

освітньої кваліфікації – *магістр стоматології*

Опис навчальної дисципліни (анотація).

Програма вибіркової навчальної дисципліни «Історичні дисципліни в медичній освіті» укладена для студентів 2 курсів стоматологічного факультету за спеціальністю 221 «Стоматологія» на основі Освітньо-професійної програми «Стоматологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти магістр стоматології за спеціальністю 221 «Стоматології» галузі знань 22 Охорона здоров'я, рішення Вченої ради ЛНМУ імені Данила Галицького від 15.02.2023 (протокол № 1-ВР) та Положення про організацію освітнього процесу у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького, ухваленого Вченою радою і затвердженого наказом ректора університету № 2020-з від 23.06.2021 р. Метою Положення є унормування змісту, обсягів, послідовності та організаційних форм вивчення дисципліни студентами, а також форм і засобів поточного і підсумкового контролю знань.

Програма вибіркової навчальної дисципліни «Історичні дисципліни в медичній освіті» – є нормативним документом університету, що розробляється колективом кафедри на основі галузевого стандарту вищої освіти відповідно до навчального плану.

Програма вибіркової навчальної дисципліни забезпечує: відповідність змісту галузевих стандартів вищої освіти через безпосередній зв'язок змісту дисципліни з метою вищої освіти (уміннями та здатностями фахівця, що визначені в ОКХ); відповідність ліцензійним та акредитаційним умовам та вимогам; відповідність «Стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти»; можливість використання дисциплінарних компетенцій як інформаційної бази для формування засобів діагностики; однозначність критеріїв оцінювання навчальних досягнень.

Програма вибіркової навчальної дисципліни за своїм змістом є документом, що визначає обсяги знань, які повинен опанувати здобувач вищої освіти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики майбутнього фахівця, алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни з урахуванням міждисциплінарних зв'язків, що виключає дублювання навчального матеріалу при вивченні спільних для різних курсів проблем, необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання знань студентів.

Програма вибіркової навчальної дисципліни з «Історичні дисципліни в медичній освіті» як нормативний документ, закладає ідеологію змісту освіти та організації навчального процесу, визначає навчально-методичні засади діяльності кафедри; на її основі розробляються усі навчально-методичні матеріали для забезпечення освітнього процесу, у т. ч. для самостійної роботи студентів.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			Рік навчання семестр	Вид контролю	
	Всього	Аудиторних				СРС
		Лекцій (годин)	Практичних занять (год.)			

Назва дисципліни: «Історичні дисципліни в медичній освіті» <i>Тематичних розділів 1</i>	3 кредитів / 90 год.	0	30	60	2 курс	залік
---	---	----------	-----------	-----------	---------------	--------------

Предметом вивчення навчальної дисципліни є розвиток української історико-медичної науки потребує створення ґрунтовної деміфологізованої історії медицини не лише як частини загальної історії, але й як невід'ємної складової національної культури. Відсутність комплексних аналітичних досліджень з вивчення історичних дисциплін в медичній освіті, потреба у пізнанні маловідомих подій минулого з метою їх практичного застосування в науці та індустрії медицини, необхідність запровадження курсу історичні дисципліни в медичній освіті у навчальний процес медичних і гуманітарних вузів, намагання повніше розкрити сам зміст та значення і зумовили актуальність порушеної проблеми.

Міждисциплінарні зв'язки: інтегрується з дисциплінами українознавчого спрямування та з іншими дисциплінами на рівні вивчення історичних аспектів розвитку української культури та історії: «Філософія», «Визначні постаті української історії», «Націологія і здоров'я нації».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання вибіркової навчальної дисципліни «Історичні дисципліни в медичній освіті» є - формування історико-культурної свідомості молоді, в якій поєднуються знання, погляди, уявлення про суспільний і духовний розвиток, усвідомлення нею нерозривного зв'язку між надбанням минулого і сучасного, традиціями і досвідом різних поколінь українців, виховання громадянського патріотизму, відповідальності за долю своєї Батьківщини, спонукання до активної наполегливої праці в розбудові і зміцненні держави Україна.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Історичні дисципліни в медичній освіті» є допомогти здобувачу освіти зрозуміти сучасність на основі методики аналізу минулого, оволодіти основами методики історичного дослідження, зокрема, ретроспективного, порівняльного, діалектичного методу, історичної хронології. Виробити навички наукової роботи з історикокультурними першоджерелами, різноманітною навчальною літературою. Історія та культура України вчить молоду людину, спираючись на загальнолюдські цінності, творчо опрацьовувати і критично переосмислювати багатство світового історичного досвіду та засвоювати його уроки, формувати на цій основі власні переконання, громадянську позицію, здобувати навички і вміння, соціально-гуманітарні компетенції необхідні для практичної діяльності.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результат навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисциплін забезпечує набуття студентами **компетентностей:**

інтегральна:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/ або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної сфери та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК 7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних

джерел.

ЗК 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові, предметні):

ФК 15. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/ або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог					
Загальні компетенції					
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Знати способи аналізу та синтезу, що є основою для оригінального мислення та проведення	Вміти здійснювати аналіз інформації, ухвалювати обґрунтовані рішення, вміти здобути сучасні знання	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення мети	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань для професійного розвитку
ЗК 2	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності	Мати глибокі знання із структури професійної діяльності	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності
ЗК 3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності	Вміти інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Нести відповідальність за прийняття рішень нових стратегічних підходів у практичних ситуаціях
ЗК 7	Здатність до пошуку,	Знати всі можливі способи	Вміти здійснювати професійну	Аналізувати сучасні знання для організації	Нести відповідальність за внесок до

	опрацювання та аналізу інформації з різних джерел	пошуку різноманітних сучасних наукових джерел	діяльність, яка потребує оновлення та інтеграції знань з використанням сучасних ресурсів	наукової та професійної діяльності	професійних знань
ЗК 8	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації	Знати особливості пристосувальних реакцій, способи адаптації та принципи дії в новій ситуації	Вміти забезпечувати адекватне пристосування до змінних умов та здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах	Встановлювати зв'язки для забезпечення ефективної адаптації	Нести відповідальність за реалізацію процесів адаптації
ЗК 9	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності	Вміти інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Нести відповідальність за прийняття рішень нових стратегічних підходів у практичних ситуаціях
ЗК 10	Здатність бути критичним і самокритичним	Мати достатній рівень знань в професійній сфері та комунікативних навиків для можливості прийняття обгрунтованого вирішення завдань	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації	Використовувати необхідні методи взаємодій та фахової співпраці на відповідному рівні	Нести відповідальність за прийняття обгрунтованих рішень у професійній діяльності
ЗК 11	Здатність працювати в команді	Знати методи командної роботи та способи колективної співпраці	Вміти вибирати шляхи та стратегії комунікації для забезпечення ефективної командної роботи	Використовувати інформаційно-комунікаційні технології в командній роботі	Нести відповідальність за якість командної роботи
ЗК 13	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	Знати правила соціально відповідальної та свідомої професійної діяльності	Вміти у професійному житті чинити свідомо і відповідально	Використовувати необхідні методи взаємодій та фахової співпраці	Нести відповідальність за вчинки у фаховій діяльності

ЗК 14	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	Знати права як громадянина держави щодо використання мови у фаховому житті	Вміти утілювати державну політику щодо використання державної мови у професійній діяльності	Використовувати необхідні методи взаємодій та фахової співпраці на відповідному рівні	Нести відповідальність за права і свободу людини і громадянина в Україні, право в Україні реалізовувати професійно українською мовою
ЗК 15	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	Знати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення, закономірності розвитку предметної сфери, види відпочинку та принципи здорового способу життя	Здатність використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя та вміння зберігати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення	Комунікувати з урахуванням моральних, культурних та наукових аспектів	Нести відповідальність за збереження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень у професійній діяльності та дотримання принципів здорового способу життя
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності					
ФК 15	Оцінювати вплив	Знати соціокультурні чинники	Вміти використовувати соціокультурні	Комунікувати з урахуванням моральних,	Нести відповідальність за збереження моральних, культурних, наукових

навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками	впливу довкілля на здоров'я населення, історію художньої культури в аспекті збереження людського життя	методики, знання з історії медицини та художньої культури для збереження людського життя	культурних та наукових аспектів екології культури	цінностей і досягнень у професійній діяльності та дотримання принципів здорового способу життя
Результати навчання:				
<i>Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна</i> Відповідність визначених стандартом результатів навчання та компетентностей				
Код програмного результату навчання	Результат навчання	Код компетентностей		
ПРН -16	Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб	ЗК-1, ЗК-2, ЗК-3, ЗК-7, ЗК-8, ЗК-9, ЗК-10, ЗК-11, ЗК-13, ЗК-14, ЗК-15, ФК-15		
ПРН - 18	Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень	ЗК-1, ЗК-2, ЗК-3, ЗК-7, ЗК-8, ЗК-9, ЗК-10, ЗК-11, ЗК-13, ЗК-14, ЗК-15, ФК-15		

2. Інформаційний обсяг вибіркової навчальної дисципліни

На вивчення вибіркової навчальної дисципліни відводиться 90 годин, 3 кредити ECTS.

Програма структурована у 1 тематичний розділ (1 семестр), який містить такі теми:

Тема 1. Загальна характеристика історичних дисциплін

Тема 2. Геральдика в медичній освіті

Тема 3. Генеологія в медицині

Тема 4. Медичне джерелознавство та бібліографія

Тема 5. Емблематика в медичній освіті

Тема 6. Сфрагістика в медицині

Тема 7. Фалеристика і медицина

Тема 8. Філігранологія в медичній освіті

2. Структура вибіркової навчальної дисципліни «Історичні дисципліни в медичній освіті»

Тема	Лекції	Семінарські заняття	СРС	Індивідуальна робота

Тема 1. Загальна характеристика історичних дисциплін	Не передбачені навчальним планом	4	10	Не передбачена навчальним планом
Тема 2. Геральдика в медичній освіті		4	10	
Тема 3. Генеологія в медицині		4	10	
Тема 4. Медичне джерелознавство та бібліографія		4	5	
Тема 5. Емблематика в медичній освіті		4	5	
Тема 6. Сфрагістика в медицині		2	5	
Тема 7. Фалеристика і медицина		4	5	
Тема 8. Філігранологія в медичній освіті		4	10	
Разом годин 90/ 3 кредити ECTS			30	
Підсумковий контроль				Залік
2. Тематичний план лекційних занять з вибіркової дисципліни «Історичні дисципліни в медичній освіті» Не передбачені навчальним планом				
3. Тематичний план практичних занять з вибіркової дисципліни «Історичні дисципліни в медичній освіті»				
№	Назва теми	Кількість годин		
1.	Загальна характеристика історичних дисциплін	4		
2.	Геральдика в медичній освіті	4		
3.	Генеологія в медицині	4		
4.	Медичне джерелознавство та бібліографія	4		
5.	Емблематика в медичній освіті	4		
6.	Сфрагістика в медицині	2		
7.	Фалеристика і медицина	4		
8.	Філігранологія в медичній освіті	4		
Разом		30		
Тематичний план самостійної роботи студентів з вибіркової дисципліни «Історичні дисципліни в медичній освіті»				

№	Назва теми	Кількість годин	Вид контролю
1.	Загальна характеристика історичних дисциплін	10	

2.	Геральдика в медичній освіті	10	Поточний контроль на практичних заняттях
3.	.Генеологія в медицині	10	
4.	Медичне джерелознавство та бібліографія	5	
5.	Емблематика в медичній освіті	5	
6.	Сфрагістика в медицині	5	
7.	Фалеристика і медицина	5	
8.	Філігранологія в медичній освіті	10	
	Разом	60	

4. Індивідуальні завдання (не передбачені навчальним планом)

5. Методи навчання. Під час проведення практичних занять використовуються такі методи навчання:

- наочний метод (демонстрація викладачем карт, портретів, фото-документів, таблиць інше);
- практичний метод (розв'язування тестів, аналіз подій, охарактеризування історичних персонажів, розв'язання комунікативних ситуацій);
- словесний метод (роз'яснення викладачем незрозумілих питань з теми);
- робота з книгою (аналіз історичних джерел);
- відео-метод (використання тематичних відеофільмів, мультимедійних презентацій).

9. Методи контролю. Поточна навчальна діяльність здобувачів освіти контролюється на практичних заняттях відповідно до конкретних форм діагностики.

Форми поточного контролю:

- Усне опитування (фронтальне, індивідуальне, комбіноване);
- Практична перевірка сформованих професійних вмінь (система тренувальних вправ і творчих завдань);
- Тестовий контроль (відкриті та закриті тестові завдання);

Самостійна робота студента оцінюється на практичних заняттях і є складником підсумкової оцінки студента.

Підсумковий контроль (залік) виставляється на останньому занятті за підсумками поточної діяльності здобувача освіти упродовж семестру.

10. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і охоплюють контроль практичної підготовки.

Тестовий контроль: здобувач освіти в системі MISA отримує 10 тестів з кожної теми практичного заняття, відповідає на них та отримує результат у балах (від 0 до 10) та відсотках (від 0 до 100). Демонстрація практичної навички: здобувач освіти повинен вміти продемонструвати кожен структуру, яка є в переліку практичних навичок. Відповідь на запитання викладача: викладач опитує матеріал заняття.

10.1. Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (національною) шкалою. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент має отримати оцінку з кожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою.

Тестовий контроль: від 5-6 правильних відповідей (50-60%) – «задовільно»; 7-8 правильних відповідей (70-80%) – «добре»; 9-10 правильних відповідей (90-100%) – «відмінно».

Демонстрація практичної навички: студент повинен вміти продемонструвати усі структури, які є в переліку практичних навичок.

11. Форма підсумкового контролю успішності навчання (залік)

Семестровий залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних заняттях. Семестровий залік з дисциплін здійснюється після

закінчення її вивчення, до початку екзаменаційної сесії.

12. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти:

Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є залік:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів здійснюється на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 200}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.45	178	3.92	157	3.37	135
4.97	199	4.42	177	3.89	156	3.35	134
4.95	198	4.4	176	3.87	155	3.32	133
4.92	197	4.37	175	3.84	154	3.3	132
4.9	196	4.35	174	3.82	153	3.27	131
4.87	195	4.32	173	3.79	152	3.25	130
4.85	194	4.3	172	3.77	151	3.22	129
4.82	193	4.27	171	3.74	150	3.2	128
4.8	192	4.24	170	3.72	149	3.17	127
4.77	191	4.22	169	3.7	148	3.15	126
4.75	190	4.19	168	3.67	147	3.12	125
4.72	189	4.17	167	3.65	146	3.1	124
4.7	188	4.14	166	3.62	145	3.07	123
4.67	187	4.12	165	3.57	143	3.02	121
4.65	186	4.09	164	3.55	142	3	120
4.62	185	4.07	163	3.52	141	Менше 3	Недостатньо
4.6	184	4.04	162	3.5	140		
4.57	183	4.02	161	3.47	139		
4.52	181	3.99	160	3.45	138		
4.5	180	3.97	159	3.42	137		
4.47	179	3.94	158	3.4	136		

Самостійна робота студентів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.

Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

Ранжування з присвоєнням оцінок „A”, „B”, „C”, „D”, „E” проводиться для студентів даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни. Студенти, які одержали оцінки FX, F («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються. Студенти з оцінкою FX після перескладання автоматично отримують бал „E”.

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4

Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

13. Методичним забезпеченням з вивчення дисципліни є:

- програма навчальної дисципліни;
- методичні рекомендації та розробки для викладача;
- методичні вказівки до практичних занять для студентів;
- методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів;
- тестові завдання для здійснення поточного контролю на практичних заняттях.

14. Рекомендована література

Основна (базова)

1. Мельник В.М. Історичні дисципліни в медичній освіті: [практикум] / Мельник В.М. Львів: ЛНМУ, 2022. 43 с.
2. Мельник В.М. Історичні дисципліни в медичній освіті: [завдання для самостійної роботи студентів] / Мельник В.М. Львів: ЛНМУ, 2022. 26 с.
3. Мельник В.М. Історичні дисципліни в медичній освіті: [збірник тестових завдань для поточного контролю] / Мельник В.М. Львів: ЛНМУ, 2022. 51 с.
4. Мельник В.М. Історичні дисципліни в медичній освіті: [курс лекцій] / Мельник В.М. Львів: ЛНМУ, 2022. 115 с.
5. Спеціальна історичні дисципліни: довідник: Навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. /І.Н. Войцехівська (кер. авт. кол.), В.В. Томазов, М.Ф. Дмитрієнко (та ін.). Київ: Наука, 2021. 134 с.
6. Бондаренко Г. Спеціальні (допоміжні) історичні дисципліни. Луцьк, 2021.
7. Валенюк В. С. Червона калина. Україна. Питання української державної символіки. Львів: ЛНУ, 2023. 57 с.
8. Гнатишак М. Державні гроші України, 1917-1920 років. Ілюстрований історикоіконографічний нарис. Клівленд-Огайо, 2020. 355 с.
9. Гречило А. Затвердження гербів міст Правобережної України в 1791-92 рр. Київ, Львів: УГГ, 2021. 157 с.
10. Гречило А., Ю. Савчук, І. Свирник та ін. Герби міст України (XIV-XX ст.). Київ: Брама, 2021. 399 с.

Допоміжна

1. Енциклопедія українознавства. У 10-ти томах. Львів: Молоде життя, 2021.
2. Енциклопедія історії України. У 8 томах. Київ: Наукова думка, 2021.
3. Кармазіна М. С. Між історією і політикою: моногр. / М. С. Кармазіна. Київ: ІІЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2021. 560 с.
4. Корені та парості: український генеалогікон. Київ: Либідь, 2021. 472с.: іл..
5. Кремень В., Ткаченко В. Україна: ідентичність в добу глобалізації. Київ: Знання, 2021

15. Інформаційні ресурси

1. Історія України: Навчальний посібник // <http://www.history.vn.ua/book/dovidnik1.html>
2. Підручники з історії України <http://ukrhistory.com.ua/>
3. Українська та зарубіжна культура: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. <http://galsite.at.ua/load/3-1-0-385>